

ningssekskabet eller i Agrarforeningen. Hvor man virkelig er kommen til at tale alvorligt om Sagen og har undersøgt den grundigt under et Slags Ansvar, har man altid sagt: Ja, Folkens, vi kunne forstaa, at det kniber, at det vilde være rart, om vi kunde hjælpe jer ud over det, men dette gaar ikke, dette er ikke Vejen. Naar jeg ser det, er jeg ikke bange for, at disse protektionistiske Entsejningsideer skulde brede sig hynderlig. Jeg tror, at den sunde Sans Tid efter anden vil komme til at nivellere Forholdene saaledes, at man vil lære dem, at det er lige den modsatte Vej, man har at gaa. Det maa være Grundbetragtningen. Men selvfølgelig maa heller ikke den være doktriner. Det samme synes mig at gøre sig gældende andre Steder. Bjerne og Kjøbstæderne med Kjøbenhavn i Spidsen have hidtil ogsaa været grebne af denne rent konservative Mani, at hele det bestaaende System og alt, hvad der blev sagt fra oven og af de ledende Kræfter var godt Latin, det sluttede man sig til, og til det støttede man sin Overbevisning om, at det gik godt med hele Udviklingen. Dette er der ogsaa ved at gaa Hul paa, Bjerne begynde Tid efter anden at tale fornuftig om, at man ikke skal slaa sig til Ro med, hvad deres Autoriteter, det være sig nu en Fysikus eller en Amtmand eller en enkelt Matador og en Købmand eller Fabrikant, have sagt, man begynder selv at ville snakke med. Den Bevægelse i Bjerne, der almindelig betegnes som den kommunale Opposition, er en Slags Forkole eller Forberedelse til senere kommende Manøvrering i det offentlige Liv, og jeg venter mig i Virkeligheden noget deraf. Nu kan det være, at jeg i den Henseende har for store Forventninger, at jeg her er for meget Sangviniker i Modsetning til, at jeg ellers er Skeptiker, men det staar saaledes for mig, at der baade paa Landet og i Bjerne ligger en Anledning af, at en fra dette Tings Side forsvarelig ført Behandling af disse Spørgsmaal ved Afstemninger, hvorved man rent og klart tillendegav, at man sluttede sig til Stemningen i Landet, i Virkeligheden kunde oparbejde en saa kraftig Holdning i dette Ting, at den maaske kunde sprænge nogle af de gamle Fordomme i Tinget ovenover.

Scharling: Den højtærede Finansminister udtalte lige over for en Bemærkning i mit første Foredrag om den Skikkelse, hvori Lovforslaget om Brændevinsafgift nu var forelagt, at Grunden til, at han havde fraveget det Forslag, som sidst var fremme, om at give Kommunerne Andel i Udbytten, er den, at dette Ting havde allerede udtalt

sig herimod, taget Stilling lige over for dette Spørgsmaal, og at han derfor ikke ansaa det for heldigt at fremlægge Lovforslaget i samme Skikkelse som sidst. Jeg kan ikke ganske dele den Opfattelse, som i saa Henseende er bleven gjort gældende. Jeg tror, at man maa sige, at dersom der er noget, som Tinget ved den sidste Behandling af denne Sag tog Stilling til og Stilling imod, var det vel selve Brændevinsafgiftens Forhøjelse, og jeg tror, at dersom Tinget overhovedet vil gaa ind paa en Forhøjelse af Brændevinsafgiften, vil den Omstændighed, at Udbytten delvis skulde tilflyde Kommunerne, vistnok ingenlunde være fremmende for Tinget, men snarere være en Anbefaling for Lovforslaget, og jeg for mit Bedkommende anser dette for saa meget rigtigere, som det maa erkendes, at de Byrder, som Drifteligheden paafører det offentlige, for en væsentlig eller ikke ringe Del falder paa Kommunerne. De kunde nok have noget Krav paa at saa nogen Erstatning ved Skatten paa Brændevin, saa meget mere som adskillige af de allerede gennemførte Reformers have paalagt Kommunerne betydelige Byrder, der atter noget vilde kunne lattes derved, at man gav Kommunerne Andel i denne Bestatning. Jeg haaber derfor ogsaa, at Ministerens Ord ikke ere saaledes at forstaa, at han ikke vil kunne være med til at dele det eventuelle Udbytte af den forhøjede Brændevinsafgift med Kommunerne, men kun at han har ment i dette Øjeblik ikke at ville bringe dette Spørgsmaal positivt frem, men lade det komme under Overvejelse under selve Forhandlingerne om Skatten. Jeg ønskede endnu at gøre en Bemærkning om dette Lovforslag. Der er nemlig ogsaa i en anden Henseende gjort en Forandring fra Forslaget, som det var sidst, da det forhandlede, en Forandring, som sidst jeg havde Ordet, havde unddraget sig min Opmærksomhed, og som jeg først senere er bleven opmærksom paa. Det er Bestemmelsen i § 1 om, at Skatten eller Afgiften fastsættes til 90 Ore for de nu bestaaende Brændrier, hvis aarlige Produktion ikke overstiger 50,000 Potter, for de andre til 1 Kr. Saaledes var Bestemmelsen ikke i det forrige Lovforslag. Der gik den ud paa, at for alle bestaaende Brændrier skulde der af de første 50,000 Potter kun svares 90 Ore pr. Pot og af det overskydende 1 Kr. Dette gør en meget væsentlig Forskel, thi som Forslaget nu foreligger, staves der en meget betydelig Præmie for de smaa Brændrier, hvis Produktion ikke naar 50,000 Potter, og det gøres derved omtrent umuligt for de noget større Brændrier, som kun